

Witte Cornelisz de With (1599-1658) bijgenaamd: "Dubbelwit".

Zijn jeugd bracht hij door op de boerderij van zijn ouders te Hoogendijk, nabij Brielle.

Na twaalf ambachten en dertien ongelukken besloot hij zijn geluk op zee te beproeven.

In 1616 ging hij als kajuitsjongen naar Oost-Indië en was daar hofmeester bij Jan Pietersz. Coen, In 1628, dus één jaar vóór M.H. Tromp, werd hij benoemd tot vlaggenkapitein bij Piet Heyn en had derhalve een groot aandeel in het veroveren van de zilvervloot.

Het lijkt of Piet Heijn van de geschiedenis alle eer voor die verovering verdient, maar de inbreng van Witte de With was zeker zo belangrijk geweest.

In 1637, toen Tromp opperbevelhebber van de vloot werd, werd De With in 1637 benoemd tot vice-admiraal van Holland en West-Friesland. Hij ergerde zich er in hoge mate aan een aantal laffe kapiteins, die hij ter dood wilde veroordelen. Dit bracht hem in conflict met Johan Evertsen. (de Oude) Zelfs de andere admirala Michiel de Ruyter en Pieter Flosisse, met wie hij doorgaans wel door één deur kon, steunden hem daarin niet.

Zijn leeftijd- en plaatsgenoot, M.H. Tromp werd boven hem geplaatst als luitenant-admiraal.

Hij had in de vloot de naam ongemakkelijk, haatdragend en hardvochtig te zijn. Het is zelfs voorgekomen dat een aantal van zijn bemanningsleden deserteerde naar een onbewoond eiland, om aan zijn straffe discipline te ontkomen.

De marinehistoricus J.C.M. Warnsinck schreef over hem "gehaat en gevreesd door zijn minderen, gemeden door zijn gelijken, en in voortdurend conflict met zijn meerderen."

Desondanks werd zijn bekwaamheid, moed en vaderlandsliefde beloond en werd hij in Staatsdienst herhaaldelijk onderscheiden. Onder Tromp maakte hij deel uit van de vloot in 1639 bij Duins. In 1644/45 commandeerde hij een grote konvoivloot door de Sont naar de Oostzee. Hij dwong hierbij bij de Denen een tolverdrag af. In 1647 had hij het commando over een vloot naar Brazilië, vanwaar hij uit eigener beweging terugkeerde. Dit kwam hem in Nederland op een arrestatie en ontheffing uit al zijn functies te staan. Hij werd echter vrijgesproken en in al zijn functies hersteld.

Tijdens de Eerste Engelse Oorlog werd hij tijdelijk belast met het opperbevel over de vloot, maar leed bij Duins (8 oktober 1652) als gevolg van de slechte toestand van de vloot een ernstige nederlaag.

Hij streed vervolgens onder Tromp mee in de Zeeslag bij Nieuwpoort. In de Slag bij Ter Heyde, verving hij Tromp als opperbevelhebber omdat die al in het begin van de Slag gesneuveld was en hoewel deze slag als een tactische nederlaag voor onze vloot

beschouwd wordt, slaagde hij er wel in de Engelsen zoveel schade toe te brengen, dat zij hun voornemen, de blokkade van onze kust, opgaven.

Omdat hij een moeilijk karakter had, werd hem niet het opperbevel over de vloot gegeven, dat aan Van Wassenaer van Obdam toeviel. Alhoewel hij op grond van zijn grote bekwaamheid die post meer dan verdiende, Hij beschikte over groot strategisch inzicht, had een ijzeren doorzettingsvermogen en was een groot zeeman en intellectueel goed onderlegd.

In de Noorse oorlog voerde hij echter wel het bevel over de voorhoede van van Wassenaer Obdam's vloot tegen de Zweden in de Slag in de Sont. Hij raakte met zijn schip in het nauwe vaarwater aan de grond en sneuvelde na een urenlange strijd tegen een Zweedse overmacht op 8 november 1658. Zijn vlaggenschip zonk. Dodelijk getroffen trachtten enige Zweedse soldaten hem zijn degen af te pakken, maar hij weigerde:

"Dewijle ick sovele jaeren mijn deeghen getrouwelijck voor Holland hebbe gevoert, soo en wille ick die aan geene geringe soldaten overgeven"

Hij werd naar zijn kajuit overgebracht, maar kon later op eigen kracht voor de Zweedse admiraal Bjelkensterna verschijnen "sijn hoofd nog geschut, sijn hand, om niet te valle aen een touwe geslagen noyt overwonnen" daar stierf hij.

Op bevel van de Zweedse Koning Karel X, die Witte de With zeer bewonderde, werd zijn lichaam gebalsemd en aan de Denen overgedragen, die het later aan de Nederlanders gaven.

Hij werd pas in september overgebracht naar Rotterdam, waar hij werd bijgezet in een marmeren praalgraf in de Grote of Laurentiuskerk te Rotterdam.

Met De Ruyter kon hij, als Zeeuw, redelijk goed opschieten. Later zou de Ruyter in 1660 de Zweden verslaan en hem postuum wreken.

Schepen die in de Koninklijke Marine de naam DE WITH droegen:

- 1930 Torpedobootjager.
- 1986 Luchtverdedigingsfregat.

